

**Vec C-161/23**

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1  
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

**Dátum podania:**

16. marec 2023

**Vnútroštátny súd:**

Satversmes tiesa

**Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:**

14. marec 2023

**Navrhovatelia v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd, Lotyšsko):**

VL

ZS

*LIREVA INVESTMENTS LIMITED*

VI

*FORTRESS FINANCE Inc.*

**Odporca:**

Latvijas Republikas Saeima

---

## **Predmet konania vo veci samej**

Posúdenie súladu § 124 ods. 6, § 125 ods. 3 a § 126 ods. 3.<sup>1</sup> Kriminālprocesa likums (Trestný poriadok) s článkom 92 prvou a druhou vetou Latvias Republikas Satversme (Ústava Lotyšskej republiky).

## **Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania**

Na základe článku 267 ZFEÚ sa vnútroštátny súd pýta: i) či vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, podľa ktorej vnútroštátny orgán rozhoduje o konfiškácii príjmov z trestnej činnosti v samostatnom konaní týkajúcom sa nezákonne získaného majetku, patrí do pôsobnosti smernice 2014/42/EÚ a rámcového rozhodnutia 2005/212/SVV; ii) či možno úpravu stanovenú v sporných ustanoveniach týkajúcu sa preukázania toho, či majetok pochádza z trestnej činnosti, považovať za zlučiteľnú s právom na spravodlivý proces zakotveným v Charte základných práv Európskej únie a v uvedenej smernici; iii) či v prípade, ak treba konštatovať, že sporné ustanovenia sú nezlučiteľné s právom Únie, ich právne účinky možno zachovať počas doby ich účinnosti.

## **Prejudiciálne otázky**

1.1. Patrí do pôsobnosti smernice 2014/42, najmä jej článku 4, a rámcového rozhodnutia 2005/212, najmä jeho článku 2, vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej vnútroštátny orgán rozhoduje o konfiškácii príjmov z trestnej činnosti v samostatnom konaní týkajúcom sa nezákonne získaného majetku, ktoré sa oddelí od hlavného trestného konania, a to pred tým, ako sa rozhodne, že došlo k spáchaniu trestného činu a že ho spáchala určitá osoba, a ktorá tiež stanovuje, že konfiškácia sa vykoná na základe materiálov vybratých zo spisu v trestnej veci?

1.2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, možno konštatovať, že vnútroštátna právna úprava, týkajúca sa preukázania toho, či majetok pochádza z trestnej činnosti v konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku, ktorá je stanovená v sporných ustanoveniach, je zlučiteľná s právom na spravodlivý proces zakotveným v článkoch 47 a 48 Charty a v článku 8 ods. 1 smernice 2014/42?

1.3. Má sa zásada prednosti práva Únie vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby Ústavný súd členského štátu, ktorý prejednáva návrh na určenie protiústavnosti podaný proti vnútroštátnej právnej úprave, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú s právom Únie, rozhodol, že sa uplatní zásada právnej istoty a že právne účinky tejto právnej úpravy budú zachované počas obdobia, počas ktorého bola táto právna úprava účinná?

## **Uvedené ustanovenia práva Únie**

Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“): článok 47 prvý odsek, článok 47 druhý odsek prvá veta a článok 48 ods. 1.

Rámcové rozhodnutie Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2005/212“): odôvodnenie 10 a články 1, 2 a 4.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (ďalej len „smernica 2014/42“): odôvodnenia 9, 15, 22 a 38, článok 1 ods. 1, článok 2 bod 4, články 4, 5 a článok 8 ods. 1.

## **Judikatúra Súdneho dvora**

Rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2020, „Agro In 2001“, C-234/18, EU:C:2020:221, body 56 a 57.

Rozsudok Súdneho dvora z 28. októbra 2021, Komisia za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo, C-319/19, EU:C:2021:883, body 36, 37 a 41.

Rozsudok Súdneho dvora z 21. októbra 2021, Okrazhna prokuratura – Varna, C-845/19 a C-863/19, EU:C:2021:864, bod 75.

Rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 2021, Latvijas Republikas Saeima (Pokutové body za dopravné priestupky), C-439/19, EU:C:2021:504, body 132 a 133.

## **Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva**

Rozsudok Veľkej komory z 28. júna 2018, G.I.E.M. S.r.l. a i. v. Taliansko, sťažnosť č. 1828/06, body 211, 223 až 225 a 233.

Rozsudok z 12. mája 2015, Gogitidze a i. v. Gruzínsko, sťažnosť č. 36862/05, body 102 a 103.

Rozsudok z 25. mája 1986, Feldbrugge v. Holandsko, sťažnosť č. 8562/79, bod 44.

Rozsudok z 27. októbra 1993, Dombo Beheer B.V. v. Holandsko, sťažnosť č. 14448/88, bod 33.

Rozsudok z 15. júla 2010, Šikić v. Chorvátsko, sťažnosť č. 9143/08, bod 52.

## Uvedené ustanovenia vnútroštátneho práva

Latvijas Republikas Satversme (Ústava Lotyšskej republiky; ďalej len „Ústava“): článok 92 prvá a druhá veta, podľa ktorých „Každý môže brániť svoje práva a oprávnené záujmy na nestrannom súde. Každý sa považuje za nevinného, kým sa nepreukáže jeho vina zákonným spôsobom“.

Krimināllikums (Trestný zákon): § 70.<sup>10</sup>, ktorý definuje osobitnú konfiškáciu majetku a § 70.<sup>11</sup> ods. 1, ktorý definuje nezákonne získaný majetok.

Kriminālprocesa likums (Trestný poriadok): § 124 ods. 6, ktorý definuje predmet dokazovania, § 125 ods. 3, ktorý stanovuje skutkovú domnienku, a § 126 ods. 3<sup>1</sup>, ktorý definuje subjekty a dôkazné bremeno (ďalej len „sporné ustanovenia“). Sporné ustanovenia v ich súčasnom znení sú účinné od 24. decembra 2019.

§ 356 Trestného poriadku stanovuje konanie umožňujúce konštatovať, že majetok bol získaný nezákonne.

## Stručné zhrnutie skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 Podľa § 124 ods. 6 Trestného poriadku sa v trestnom konaní a v konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku skutočnosti, ktoré sú predmetom dokazovania a ktoré sa týkajú toho, či majetok pochádza z trestnej činnosti, považujú za preukázané, ak na základe vykonaných dôkazov existujú dôvody domnievať sa, že pôvod majetku je s väčšou pravdepodobnosťou nezákonný ako zákonný.

Podľa § 125 ods. 3 Trestného poriadku sa považuje za preukázané, že majetok, v súvislosti s ktorým sa vykonávali činnosti súvisiace s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, bol získaný nezákonne, ak osoba zúčastnená na trestnom konaní neposkytne spoľahlivé vysvetlenia o zákonom pôvode predmetného majetku a ak súbor dôkazov poskytuje osobe zodpovednej za konanie základ pre predpoklad, že majetok s najväčšou pravdepodobnosťou pochádza z trestnej činnosti.

§ 126 ods. 3<sup>1</sup> Trestného poriadku stanovuje, že ak osoba zúčastnená na trestnom konaní tvrdí, že majetok nebol získaný nezákonne, musí preukázať zákonnosť pôvodu predmetného majetku. Ak uvedená osoba neposkytne spoľahlivé informácie o zákonnosti pôvodu majetku v stanovenej lehote, bude zbavená možnosti získať náhradu škody spôsobenej obmedzeniami uloženými v rámci trestného konania, pokiaľ ide o možnosť nakladať s týmto majetkom.

- 2 Na základe piatich návrhov na určenie protiústavnosti, ktoré podali navrhovatelia na Satversmes tiesa (Ústavný súd, Lotyšsko; ďalej len „vnútroštátny súd“), bola tomuto súdu predložená otázka týkajúca sa súladu sporných ustanovení s článkom 92 prvou a druhou vetou Ústavy. Navrhovatelia v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd) sa domnievajú, že sporné ustanovenia nie sú

v súlade s článkom 92 prvou a druhou vetou Ústavy v spojení so zárukami uvedenými v článku 8 smernice 2014/42 a s rámcovým rozhodnutím 2005/212.

- 3 Zo spisu vyplýva, že v Lotyšsku bolo začatých niekoľko samostatných trestných konaní podľa § 195 ods. 3 Trestného zákona z dôvodu údajnej legalizácie príjmov z trestnej činnosti vo veľkom rozsahu. Tieto konania sa nachádzajú ešte vo fáze vyšetrovania. Vo všetkých týchto trestných konaniach osoba zodpovedná za konanie zaistila finančné aktíva alebo nehnuteľnosti navrhovateľov v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd), začala konania týkajúce sa nezákonne získaného majetku a postúpila spis týkajúci sa tohto majetku súdu, ktorý v týchto veciach konal. Vo všetkých uvedených konaniach sa právoplatným súdnym rozhodnutím konštatovalo, že majetok navrhovateľov v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd) bol získaný nezákonne a bola nariadená jeho konfiškácia v prospech štátu.

### **Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej**

- 4 Navrhovatelia v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd) tvrdia, že sporné ustanovenia nezaručujú zásadu rovnosti procesných zbraní medzi stranami a porušujú zásadu prezumpcie nevinoty. Domnievajú sa, že smernica 2014/42 je uplatniteľná na konania týkajúce sa nezákonne získaného majetku a že v dôsledku toho by sa záruky stanovené v článku 8 ods. 1 tejto smernice mali v týchto konaniach vzťahovať na osoby, ktorých majetok bol skonfiškovaný, aby sa osobám, ktoré majú určitú súvislosť s majetkom, zaručilo právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces. Podľa ich názoru vzhľadom na to, že konania týkajúce sa nezákonne získaného majetku sa riadia zásadami konfiškácie bez odsúdenia v trestnom konaní, a nie zásadami rozšírenej konfiškácie v zmysle článku 5 smernice 2014/42, skutková domnienka sa v týchto konaniach neuplatní.
- 5 Podľa navrhovateľov v konaní na Satversmes tiesa (Ústavný súd) po tom, ako osoba zodpovedná za konanie konštatuje, že možno predpokladať, že majetok pochádza z trestnej činnosti, spočíva na nich neprimerané bremeno preukázania zákonnosti pôvodu majetku a nie sú im poskytnuté dostatočné a účinné procesné záruky na vyvrátenie tejto domnienky. Preto by sa podľa ich názoru v konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku osoba zodpovedná za konanie mohla nachádzať vo výhodnejšom postavení ako osoba, ktorá má určitú súvislosť s majetkom.
- 6 Inštitúcia, ktorá vydala napadnutý akt, teda Parlament, sa domnieva, že sporné ustanovenia sú v súlade tak so zásadou rovnosti procesných zbraní medzi stranami, ako aj so zásadou prezumpcie nevinoty. Konania týkajúce sa nezákonne získaného majetku sa týkajú situácií, keď je potrebné vyriešiť otázku, či majetok pochádza z trestnej činnosti, hoci o vine osoby zo spáchania trestného činu sa ešte nerozhodlo v súlade s postupom stanoveným zákonom. Medzinárodné záväzky Lotyšska zahŕňajú povinnosť vytvoriť právny rámec, ktorým sa zabezpečí, že nezákonne získaný majetok bude skonfiškovaný. Vyplýva to aj zo smernice 2014/42.

**Stručné zhrnutie dôvodov návrhu na začatie prejudiciálneho konania**

- 7 Keďže sporné ustanovenia sú súčasťou právnej úpravy, ktorá upravuje konania o konfiškácii príjmov z trestnej činnosti, pre toto posúdenie sú relevantné články 47 a 48 Charty, smernica 2014/42 a rámcové rozhodnutie 2005/212.
- 8 Vnútroštátny súd sa domnieva, že trestné činy, ktoré súvisia s konaniami týkajúcimi sa nezákonne získaného majetku, patria do vecnej pôsobnosti smernice 2014/42; okrem toho trestom stanoveným za tieto trestné činy je trest odňatia slobody na tri až dvanásť rokov, čo zodpovedá trestu stanovenému v článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2005/212.
- 9 Súdny dvor rozhodol, že smernica 2014/42 – tak ako rámcové rozhodnutie 2005/212, na ktoré táto smernica odkazuje – je právnym aktom, ktoré ukladá členským štátom povinnosť zaviesť spoločné minimálne pravidlá týkajúce sa konfiškácie nástrojov a príjmov z trestnej činnosti s cieľom uľahčiť vzájomné uznávanie príkazov na konfiškáciu vydaných súdom v rámci trestného konania. Smernica 2014/42 neupravuje konfiškáciu nástrojov a príjmov pochádzajúcich z nezákonných činností, ktoré nariadi súd členského štátu v rámci konania, ktoré sa netýka zistenia jedného alebo viacerých trestných činov alebo ktoré priamo nenadväzuje na také zistenie. Takáto konfiškácia sa totiž vymyká z minimálnych pravidiel, ktoré táto smernica stanovuje v súlade s jej článkom 1 ods. 1, a jej právna úprava teda patrí do právomoci členských štátov uvedenej v odôvodnení 22 uvedenej smernice, a to stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve širšie právomoci. Vnútroštátny súd preto musí posúdiť, či sa smernica 2014/42 – tak ako rámcové rozhodnutie 2005/212, na ktoré táto smernica odkazuje – môže uplatniť na ustanovenia upravujúce konania týkajúce sa nezákonne získaného majetku, ktoré sú súčasťou Trestného poriadku.
- 10 Sporné ustanovenia sa týkajú preukázania toho, či majetok pochádza z trestnej činnosti, v samostatnom konaní týkajúcom sa nezákonne získaného majetku ešte pred vydaním konečného rozsudku súdu v trestnej veci. Zákonodarca sa vyčlenením posudzovania majetkových otázok na osobitné konanie usiloval zabezpečiť včasné a účinné rozhodnutie o majetkových otázkach, ktoré vzniknú v trestných konaniach v záujme hospodárnosti konania. V tomto konaní sa nerozhoduje o tom, či trestný čin spáchala určitá osoba, ale rozhoduje sa o tom, či bol majetok získaný nezákonne alebo súvisí s trestným činom. Toto osobitné konanie týkajúce sa nezákonne získaného majetku lotyšská právna doktrína nazýva „konanie *in rem*“, v ktorom sa s konečnou platnosťou rozhoduje o majetkových otázkach. Ak prípravná fáza trestného konania zahŕňa konanie týkajúce sa nezákonne získaného majetku a v rámci tohto konania súd konštatuje, že majetok bol získaný nezákonne, súd v hlavnom trestnom konaní už nerozhoduje o tom, ako sa s týmto majetkom naloží. V konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku sa neposudzuje to, či trestný čin spáchala určitá osoba; tieto konania nie sú založené na odsúdení a v podstate nezávisia od prešetrovania trestnej veci týkajúcej sa trestného činu, ani od jej výsledku.

- 11 Preto by sa smernica 2014/42 – tak ako rámcové rozhodnutie 2005/212, na ktoré táto smernica odkazuje – mohla vykladať v tom zmysle, že sa neuplatní na konanie týkajúce sa nezákonne získaného majetku, ktoré je upravené v Trestnom poriadku, keďže súdnym rozhodnutím sa konštatuje, že majetok bol získaný nezákonne, pred tým, ako sa rozhodlo, že došlo k spáchaniu trestného činu a že ho spáchala určitá osoba.
- 12 Európsky súd pre ľudské práva pri posudzovaní otázky, či je konfiškácia bez odsúdenia v trestnom konaní rovnocenná trestu v zmysle článku 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), konštatoval, že východiskom pri takom posudzovaní je, či sa konfiškácia uloží po vydaní rozhodnutia, ktorým sa určí, že osoba spáchala trestný čin. Pri tomto posudzovaní sa však zohľadňujú aj iné faktory, ako je charakter a účel konania a rozsah konfiškácie, ako aj povaha tohto konania, ako je vymedzené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, a pravidlá jeho uplatňovania.
- 13 Podľa lotyšskej právnej úpravy sa v konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku od prešetrovanej trestnej veci týkajúcej sa trestného činu oddelia materiály, ktoré odôvodňujú súvislosť majetku s trestným činom alebo konštatovanie, že majetok pochádza z trestnej činnosti. V týchto konaniach majú účastníci konania právo predkladať dôkazy, avšak závery týkajúce sa súvislosti majetku s trestným činom alebo konštatovania, že majetok pochádza z trestnej činnosti, sa zakladajú okrem iného na materiáloch zo spisu v trestnej veci zhromaždených v hlavnom trestnom konaní.
- 14 Článok 4 ods. 2 smernice 2014/42 stanovuje, že za určitých okolností sa táto smernica uplatní aj v prípadoch, keď sa začalo trestné konanie vo veci trestného činu, ale nedošlo k odsúdeniu v trestnom konaní. Neexistuje judikatúra Súdneho dvora Európskej únie týkajúca sa tohto ustanovenia.
- 15 Z tohto ustanovenia v spojení s článkom 2 ods. 4 smernice 2014/42 by bolo možné vyvodiť, že táto smernica sa za určitých okolností uplatní aj na konania o konfiškácii príjmov z trestnej činnosti, ktoré sa netýkajú zistenia jedného alebo viacerých trestných činov alebo ktoré priamo nenadväzujú na takéto konanie, teda na konfiškáciu príjmov z trestnej činnosti bez odsúdenia v trestnom konaní. Znenie článku 4 ods. 2 smernice 2014/42 by navyše tiež mohlo svedčiť najmä o tom, že dôvody, pre ktoré nemožno vykonať konfiškáciu, uvedené v tomto ustanovení, nie sú taxatívne.
- 16 Vo veci č. 2022-32-01 by teda výklad smernice 2014/42 a rámcového rozhodnutia 2005/212 mohol viesť k odlišným záverom, pokiaľ ide o otázku, či úprava konaní týkajúcich sa nezákonne získaného majetku, ktorá je uvedená v Trestnom poriadku, patrí do právomoci členských štátov uvedenej v odôvodnení 22 tejto smernice, a či sa v dôsledku toho uvedené normatívne akty neuplatnia na také konanie.

- 17 Tieto normatívne akty neboli doteraz vyložené v súvislosti s konaním o konfiškácii nezákonne získaného majetku upraveným vo vnútroštátnom práve, ktoré sa nevedie v rámci civilného konania a ktoré sa začína na základe súboru dôkazov, ktoré existujú v trestnom konaní, pred tým, ako sa rozhodne, že došlo k spáchaniu trestného činu a že ho spáchala určitá osoba. Správny výklad a správne uplatňovanie smernice 2014/42 a rámcového rozhodnutia 2005/212 vzhľadom na ich cieľ, ktorým je zdokonaľiť konfiškáciu majetku v trestných veciach na území Európskej únie, nie sú za daných právnych a skutkových okolností, ktoré skúmal Satversmes tiesa (Ústavný súd), natoľko zrejmé, že by nenechávali priestor na akékoľvek dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o pôsobnosť uvedených normatívnych aktov.
- 18 Ak úprava konania týkajúceho sa nezákonne získaného majetku obsiahnutá v Trestnom poriadku patrí do pôsobnosti smernice 2014/42 a rámcového rozhodnutia 2005/212, na ktoré táto smernica odkazuje, členské štáty sú povinné prijať potrebné opatrenia, ktorými osobám dotknutým opatreniami stanovenými v tejto smernici na účely ochrany ich práv zaistia právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces. Článok 48 Charty obsahuje prezumpciu nevinoty.
- 19 § 124 ods. 6 Trestného poriadku zavádza nižšiu úroveň dôkazov, pokiaľ ide o nezákonne získaný majetok – „prevaha pravdepodobnosti“ –, takže v konaní týkajúcom sa nezákonne získaného majetku osoba zodpovedná za konanie nie je povinná preukázať nad rámec primeraných pochybností, že majetok pochádza z trestnej činnosti. Od okamihu, keď osoba zodpovedná za konanie oznámi osobe, ktorá má určitú súvislosť s majetkom, že majetok sa považuje za nezákonne získaný, tejto osobe prináleží preukázať zákonnosť pôvodu majetku, ak tvrdí, že tento majetok nebol získaný nezákonne. Ak táto osoba neposkytne spoľahlivé vysvetlenie o zákonom pôvode predmetného majetku a ak súbor dôkazov poskytuje osobe zodpovednej za konanie základ na konštatovanie, že majetok s najväčšou pravdepodobnosťou pochádza z trestnej činnosti, potom sa v súlade s § 125 ods. 3 Trestného poriadku považuje za preukázané, že majetok, v súvislosti s ktorým sa vykonávali činnosti súvisiace s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, bol získaný nezákonne.
- 20 Konanie, ktoré nevedie k uloženiu trestu alebo odsúdenia, sa netýka „[oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia]“ v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Konfiškácia majetku vyhláseného za príjem z trestnej činnosti na základe konania týkajúceho sa nezákonne získaného majetku sa však musí považovať za „úpravu“ užívania majetku v zmysle článku 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru, a preto je toto konanie spojené aj s určením občianskych práv a záväzkov osoby v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Zásada rovnosti procesných zbraní medzi stranami je neoddeliteľnou súčasťou pojmu „spravodlivý proces“, ktorý sa v zmysle spravodlivej rovnováhy uplatňuje tak v občianskych, ako aj v trestných veciach. Táto zásada znamená, že každej strane musí byť poskytnutá primeraná možnosť zastupovať sa, vrátane predkladania dôkazov, za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú vo vzťahu k druhej strane.

- 21 Hoci je pravda, že podľa lotyšskej právnej úpravy cieľom konania týkajúceho sa nezákonne získaného majetku nie je zistiť, či trestný čin spáchala určitá osoba, nič to nemení na tom, že prezumpcia nevinny je porušená nielen konkrétnym konštatovaním viny osoby, ale aj posúdením, ktoré umožňuje zistiť, že osoba spáchala trestný čin.
- 22 Posúdenie toho, či majetok pochádza z trestnej činnosti, je teda úzko spojené s otázkou, či s predmetným majetkom boli vykonávané činnosti legalizácie príjmov z trestnej činnosti. Je pravdepodobné, že záver, ku ktorému dospeje osoba zodpovedná za konanie alebo súd, sa bude považovať za posúdenie toho, či trestný čin spáchala určitá osoba. Možno preto dospieť k záveru, že sporné ustanovenia ukladajú osobe, ktorá má určitú súvislosť s majetkom, povinnosť vyvrátiť domnienku, že sa podieľala na činnostiach legalizácie príjmov z trestnej činnosti. Takáto situácia by bola v rozpore so zásadou prezumpcie nevinny.
- 23 V dôsledku toho existujú pochybnosti o tom, či v prípade, že sporné ustanovenia patria do pôsobnosti normatívnych aktov Únie, je vnútroštátna právna úprava, ktorá v konaní týkajúcom sa nezákonne získaného majetku stanovuje skutkovú domnienku o tom, že majetok pochádza z trestnej činnosti, a ukladá osobe, ktorá má určitú súvislosť s majetkom, povinnosť preukázať zákonnosť pôvodu majetku, v súlade s právom na účinný prostriedok nápravy stanoveným v článku 47 Charty, so zásadou prezumpcie nevinny zakotvenou v článku 48 Charty, ako aj so zárukami stanovenými v článku 8 ods. 1 smernice 2014/42.
- 24 Vnútroštátny súd tiež žiada, aby Súdny dvor rozhodol o otázke zachovania právnych účinkov sporných ustanovení.
- 25 Podľa § 32 ods. 1 Satversmes tiesas likums (zákon o ústavnom súde) je rozsudok vnútroštátneho súdu právoplatný a vykonateľný hneď po jeho vyhlásení. Podľa odseku 3 tohto paragrafu sa právne ustanovenie, ktoré vnútroštátny súd vyhlásil za nezlučiteľné s vyššou právnou normou, považuje za neplatné odo dňa uverejnenia rozsudku tohto súdu, pokiaľ tento súd nerozhodne inak. V súlade s § 31 bodom 11 zákona o ústavnom súde však vnútroštátny súd môže vo svojom rozsudku uviesť okamih, v ktorom napadnuté ustanovenie, ktoré bolo vyhlásené za nezlučiteľné s vyššou právnou normou, stratí účinnosť. S cieľom určiť konkrétny okamih, v ktorom sporné ustanovenie stratí účinnosť, vnútroštátny súd posúdi aj to, či existujú dôvody, pre ktoré by sporné ustanovenie malo byť vyhlásené za neplatné so spätnou účinnosťou. Pri rozhodovaní o tom, kedy sporné ustanovenia prestanú byť účinné, je potrebné zvážiť jednak zásadu právnej istoty a jednak základné práva určitých osôb.
- 26 Vzhľadom na tieto úvahy, ak by vnútroštátny súd rozhodol, že sporné ustanovenia nie sú v súlade s článkom 92 prvou a druhou vetou Ústavy, Chartou, smernicou 2014/42 a rámcovým rozhodnutím 2005/212, mal by rozhodnúť o okamihu, v ktorom tieto ustanovenia prestali byť účinné.

- 27 Ako Súdny dvor rozhodol, iba úplne výnimočne môže prostredníctvom uplatnenia všeobecnej zásady právnej istoty, ktorá je vlastná právnemu poriadku Únie, pristúpiť k obmedzeniu možnosti akejkoľvek dotknutej osoby dovoľávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, aby sa spochybnili právne vzťahy, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, ktorými sú dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí. Také obmedzenie možno pripustiť iba v samotnom rozsudku, ktorým sa rozhoduje o požadovanom výklade.
- 28 Vnútroštátny súd sa domnieva, že v tejto veci je potrebné vziať do úvahy, že konfiškácia nezákonne získaného majetku sa vykonáva na účely ochrany dôležitého verejného záujmu a jej účelom je ochrana zásady právneho štátu.
- 29 Sporné ustanovenia v ich súčasnom znení sú účinné od 24. decembra 2019. Konečné rozhodnutie vnútroštátneho súdu by ovplyvnilo mnohé právne vzťahy. Ak je nezákonne získaný majetok skonfiškovaný v prospech štátu, príslušné finančné prostriedky sa prevedú do štátneho rozpočtu. Sporné ustanovenia sú teda úzko prepojené so štátnym rozpočtom a ich zrušenie so spätnou účinnosťou by mohlo mať nepriaznivé dôsledky pre stabilitu štátneho rozpočtu a narušiť právnu istotu.
- 30 Právna stabilita je jednou z podstatných zložiek zásady právnej istoty, ktorá vyžaduje nielen to, aby súdne konanie bolo upravené v právnych predpisoch, ale aj ukončenie tohto konania, ktoré je z právneho hľadiska trvalé. Sporné ustanovenia sa považujú za zákonné a štátne orgány ich uplatňujú vo všetkých konaniach týkajúcich sa nezákonne získaného majetku.
- 31 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné určiť, či v prípade, ak sa konštatuje, že sporné ustanovenia nespĺňajú požiadavky článku 92 prvej a druhej vety Ústavy, Charty, smernice 2014/42 a rámcového rozhodnutia 2005/212, zásada právnej istoty a zásada prednosti práva Únie sa majú vykladať v tom zmysle, že z okolností prípadu vyplývajú úvahy, podľa ktorých by sporné ustanovenia mohli byť uplatniteľné a dočasne by mohli byť zachované ich právne účinky až do okamihu, ktorý určí Satversmes tiesa (Ústavný súd) vo svojom rozhodnutí a v ktorom by tieto napadnuté ustanovenia prestali byť účinné.